Ч. 259. Четвер 1 грудня (18) падолиста 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Парляментарні жандарми на Угорщині. — Російскі реформи а війна. — Що стало ся з намістником Алексієвом? — З поля війни.)

На вчерашнім засіданю палати послів подав президент до відомости, що шестилітний час функціонованя трибуналу державного вже скінчив ся і просив послів, щоби як найскорше порозуміли ся що до кандидатур на маючих вибрати ся 12 членів тогож трибуналу, позаяк вибір буде поставлений на однім із найблизших засідань. По відчитаню внесень і інтерпеляций розпочала ся відтак дальша дискусия політична. Промавляв насамперед ческий посол Вячеслав Грубий і обговорював національні відносини на Шлеску та полемізував з попередними німецкими бесідниками. Бесідник той висказав сумнів, чи послідна бесіда президента міністрів причинила ся до поліпшеня положеня, а іменно у відношеню межи Чехами а Німцями. Грубий не вірить, щоби Німці дійстно хотіли угоди а наклики ваня їх до санациї парляменту уважає за пусті фрази. Чехи розпочали обструкцию лиш з конечности, а коли будуть змушені вести борбу дальше, то будуть добирати такого оружия, яке будуть уважати за найліпше до осягненя побіди.

З Будапешту доносять, що в угорскій палаті послів має бути установлена парляментарна сторожа, щоби президент палати підчас бурливих сцен, які певно по відкритю засідань знову повторять ся, міг виконати свої зарядженя що до виключеня деяких послів з засідань. Тота сторожа буде утворена в той спосіб, що покличуть 40 вислужених жандармів, котрі будуть стояти під командою комісаря в салі нарад. Жандармів тих вже вибрано і заприсяжено. Они будуть діставати по 1600 К річної платні і мають бути іменовані державними урядниками. В який спосіб будуть они виконувати свою задачу, не знати, бо не будуть носити при собі ніякої зброї. Дотичне розпорядженє має бути вже сими днями оголошене. Коли би так дійстно стало ся, то можна сподівати ся, що в угорскій палаті послів настануть сцени, яких мабуть ще ніякий парлямент не видів. Річ очевидна, що парляментарні жандарми не будуть могли в инакший спосіб виконувати свої задачі як лиш хиба так, що виключених послів будуть виводити з салі а при такім поступованю певно не обійде ся без бійки.

О проектованих реформах в Росиї наспіли з Петербурга вісти, котрі здають ся потверджувати наш висказаний вже давнійше погляд що до тих реформ, а іменно той, що проект сей стоїть в звязи з теперішною війною. Кажуть іменно, що цар на предложене кн. Мірского відповів, що перед весною 1905 р. не буде міг роздивити ся в бажанях конґресу земств. Иньшими словами значить се: нехай всі невдоволені і ті, що бажають реформ в Росиї, сидять тепер тихо, бо правительство потребує вільної руки, а опісля побачимо, як то буде. В кругах поінформованих пояснюють се рішене царя так, що цар в надії воєнних успіхів у всхідній Азиї, готов прихильно полагодити предложене кн. Мірского. Сподівати ся сего, значить то само, що чекати грушок на вербі. Верховодячі круги в Росиї і сполучене з ними чиновництво занадто звязані з теперішною формою правлїня і занадто сильні, як щоби по евентуальних побідах дали собі вирвати власть з рук. Атже тоді як-раз буде найліпша нагода вказати на то і ставити доказ, що лиш самодержавє спасло Росию від великого нещастя і длятого мусить конче все остатись по давному.

Царский намістник у всхідній Азиї, Евгеній Іванович Алексієв, той, як его називають, „злий дух Росиї“, закінчив вже свою ролю. Російска аґенция телеґрафічна доносить: „Царский указ, увільняючий намістника

Здерко і „він“.

(З польского — Яна Андрушевского).

(Конець).

Пригадав собі то всьо нині, пригадав собі, як вертав тоді зі Львова.

Було то літом.

Минув Яворів, Немирів і Парипси мав вже за собою, коли крізь поранні мраки почали ему чорніти улицкі ліси.

В збіжах відзивали ся перепелиці, по луках чиркали куропатви, скреготали диркачі, полощені брязкотом кіс.

Трави гнули ся під росою, похилені сумно каяли ся, немов бідний, безборонний нарід перед мыревом різні.

Виплило тихо сонце, топило мраки, кидало їх на житне колосє, на осте ячменів, на вівсяні віхи, на Здеркове лице.

Розпняв сорочку, відслонив грудь.

Так довго тиснув еї арештантский кафтан, не бачила сонця, роси....

Мрака входила ему за пазуху, овивалась ему коло серця, немов би хотіла его витати від его села, від лук, від піль.

Якась непоборима сила тягнула его до землі, до трави. Кинув ся на межу, набрав в рамена жовтих давиків і синих незабудок, пригнув їх ід собі, занурив в них голову — віддихав — упивав ся ними....

Сонце підійшло, вітер повіяв від пасовиск, розфилював море колося, звивав з них облаки цьвітів.

Зірвав ся Здерко, вийшов на стежку між жито, затопив ся в него, розгортав стебла руками, дотикав ся колося, брав его в жменю, гладив.

Здавалось ему, що не іде, лише пливе, що его щось несе.

А его несло до ліса.

Там на горбку, в грабині, мали ями борсуки, а у вільшині було багно, де любили купати ся дики.

Вийшов з жита мокрий від роси, минув обліг, входить в ліс, іде просто до ям.

Були на своїм місци, немов би їх вчера лишив.

Жовтий пісок коло них, сьвіжо викинений, знати на нім сліди.

Укляк на земли, оглядав сліди, числив їх, мацяв. Наломив патичків і при отворі кождої нори поклав по кілька на хрест.

Завтра досьвіта побачить, з котрої діри виходять. Щоби не хотів, мусить перевернути патички, як лиш котрий вийде.

Тепер збіг на долину, до вільшини.

Крізь гущавину лип передирало ся сонце, клало золоті пятна по багні.

Зелені і сині метелики увихали ся над ним на довгих крильцях, переганяли ся, сідали по папоротниках.

Багнище було порите місцями, немов би хто великанським плугом повивалював в нім скиби. На краю болота видко було сліди ратиць.

Приглядав ся їм, обходяв болото довкола, ставав, глядів.

Нема его — воркнув — самі вархляки.

Де би то „він“ купав ся?

А може его Ілько?...

Іде сумний лісом перед себе, нічо его не тішить, ні лис, що перейшов ему дорогу, такий сьмішний, виліплений, немов би ему жиди вискубли шкіру на шапки, ні молоді заячики, що присіли перед ним в ожині, червоні як сьвіжі житні колачі.

Іде, глядить: дівчина пасе корову на мотузку.

Підходить близше — Ганнуня.

Підросла, як сьвіжий літорост на весну, ледве еї пізнав.

І она его пізнала, пустила корову, біжить до него.

— Діду! Діду! — і висить ему на шиї, цілує по руках, по очах.

Підійшла і сива, рикнула на цілий ліс, почала его нюхати, терти ся о него.

Взяв дівчину на руки, обіймив сиву за карк і так ідуть в трійку, а дитина говорить і каже:

— В стайни є телячка, завтра буде їй три тиждні.

Тато у дворі, роблять коло стодоли, а Юрко поганяє; пшеницю волочать за лісом.

Марина була дуже слаба, сповідала ся на смерть, але тепер вже ходить.

А мама пійшла прати на потік.

Приїхав вчера панич..

— А „він“? — питає Здерко. — Ходить?

— Та ходить там від Смолина, вчера гет порив Гаврилову бульбу, казали, що то „він“.

Здерко відотхнув, станув, посадив дівчину на купі моху.

Алексієва від верховиої команди над войском і фльотою, згадує про єго заслуги в хіньскій війні з 1900 р. і в теперішній війні, коли то він по смерти Макарова кілька разів відпер атаки японьскої фльоти на Порт Артур. Алексієв одержав ордер Георгія III. кляси. В підписі додав цар: Ваш щирий Николай". — Ордер і прихильні слова царя то лиш цукор до чаші горести, яку мусїв випити давнїйший дійстний, а тепер титулярний намістник Алексієв.

З поля війни надходять вісти досить скупо та й то лиш меншої ваги, позаяк доси не прийшло ще до ніякої більшої акції. З Мукдену доносять до російских ґазет, що в ночи на 27 с. м. войско російске стояче на горбі Путілова острілювало неприятельскі позиції, але Японці відповідали лиш слабо і не виступили зовсім до атаку. До Мукдена надходять що дня сьвіжі войска, а ранені в попередних битвах вертають назад з Харбіна.

Як стоїть справа під Порт Артуром, не знати. По послідній вісти з японьскої сторони о здобуту валів окружаючих два найважнїйші форти замикаючі приступ до міста, притихло знову і очевидно Японцям не удало ся здобути ті форти. А час не стоїть і положене Японців готово значно погіршити ся, скоро російска фльота припливе на води коло Формози, бо здає ся, що вже там буде мусїла дожидати єї японьска фльота. В такім случаю будуть мусїли Японці розділити свою фльоту під Порт Артуром бльокада міста і сусїдного побережа перестане бути всесторонною, а Росияни в найгіршім случаю будуть могли дістати довіз поживи, що скріпить знов сили залоги до дальшого опору. Правда, що треба буде ще зждати який місяць, заким поодинокі части пливучої російскої фльоти будуть могли злучити ся і виступити до спільної акції, але все таки небезпечність для Японців стає з кождим днем щораз більша. Все зависить тепер від того, як довго буде ще могла держати ся залога в Порт Артурі.

Новинки.

Львів дня 3 -го падолиста 1904.

— **Є. В. Цїсар** уділив з своїх приватних фондів громади Шегинї, перемиского повіта 150 К запомоги на будову церкви.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** гр. Станислав Баденї виїхав оногди пополудни до Відня, а звідтам має виїхати за границю і верне аж за кільканайцять днів.

— **Перший снїг** упав нинї рано у Львові по кількадневих вітрах і покрив улицї міста, а мешканців увільнив від туманів пороху, що від довшого часу всїм докучав.

— **В справі загадочного вибуху** у фабрицї круп Зайтельбаха в Перемишли закінчив ся вчера процес тим, що обжалованого Натана Зайтельбаха трибунал увільнив. На Зайтельбаха впало було підозріне, що то він сам якоюсь вибуховою матерією висадив у воздух будинок, в котрім містила ся фабрика, щоби від товариства асекурацийного одержати високе відшкодоване. Вибух був так сильний, що розірвав будинок і убив кількоро людий. Зайтельбах при розправі перечив всему і казав, що то єго вороги із злости викликали вибух; єго тодї не було дома і він би того не був зробив хочби зі взгляду на родину. Довги єго не могли спонукати до такого дїла, бо він думав розширити фабрику а тодї був би довги сплатив. Численні сьвідки і знатоки зізнавали в користь обжалованого, а судиї присяжні 8 голососами против 4 заперечили вину обжалованого і трибунал на основі сего вердикту увільнив єго. Отже виновника того страшного вибрику доси ще не викрито.

— **Також промисл краєвий** видумали собі якісь невислїджені доси „промисловцї", котрі на стациях зелїзничих в Бориславі і Дроговижи завели торговлю вже раз уживаними білетами зелїзничими. Білетів куплених на стациях Борислав і Дрогобич-Трускавець не перестемпльовують на головній стациї в Дрогобичи, а що на тім шляху ходять поїзди сїм разів на день, то можна той сам білет зі Стрия і Львова продати знову і ще раз ним їхати в тім самім напрямі. Оногди — як доносить „Tygodnik Samb. Drohobycki" — виловлено двох жидів і одну жидівку з такими білетами, а слїдство судове мабуть викриє виновників того промислу.

— **Звістна панї Тереса Гумберт**, „ґеніяльна" і одинока в своїм роді мангійка, котрій удало ся витуманити від всїляких банкірів около 40 мілїонів франків, а котру париский суд засудив на кримінал, зійшла, як тепер доносять з Парижа, з розуму. Перед кількома днями дістала она такого нападу, що єї тепер треба буде відставити до дому божевільних.

— **Спроневірене.** З Черновець доносять, що в Сольцї арештовано оногди ад'юнкта податкового Тадея Вондрачка яко підозріного о спроневірене гроший податкових.

— **Пригода з оружием.** 17-ий Іван Маланчук, син селянина з Коровицї, коло Любачева, бавив ся сими днями рушницею і так неосторожно поводив ся, що пострілив свою матїр. Ранену Маланчукову перевезено сейчас до шпиталя в Любачеві, де мимо лїкарскої помочи померла по кількох днях муки.

— **Огнї.** Онегди знищив огонь в Зухорічах під Львовом 4 селяньскі загороди разом з пашею і збіжем. Загальна шкода виносить 6000 К. Підозріну о підпал одну з тамошних селянок арештувала жандармерия.

— **Під колесами поїзду.** Дня 22 с. м. о годинї 10 в ночи поїзд, що ішов зі Львова до Рави,

---

Здоймив з плечий клунок, розвязав єго, виймив дві хустки, жовту в синї цятьки і червону і дав Ганунї.

Притиснула їх до себе, вхопила другою рукою за мотузок від корови і пійшли до хати.

Ксенька і Матвій раді єму були, бо дав їм на податок гроші зароблені у Львові.

Сховав собі і на рушницю, але до того не признав ся.

Зійшли ся сусїди, куми оглядали єго, а він частував їх горівкою.

В їх очах був честний.

За серну сидїти не ганьба.

Не убив, не украв, не підпалив.

За мисливство навіть „честь"....

* * *

На другий день мав вже рушницю.

Купив єї від Франка Боярского.

Франка віддали до войска, до Ярослава, потребував на дорогу, а рушниция на що єму тепер?

Зачало ся знов польоване на дика.

Але хоч цїлими ночами лежав Здерко по ровах в бараболи, хоч волочив ся за ним цїлими днями, всьо дармо.

Раз навіть в таку слоту, що пса би не вигнав в поле, бо дощ лив струями з неба, а вітер гнув деревину до землї, придибав єго на спаню під смерекою.

Не було вже й пятнайцятьох кроків і вже мав єго так як в коморі, коли рушниця замокла від дощу і дик лиш „поглумив ся" з него.

Добре ще, що єго не перевернув, так страшно скочив з під смереки.

Иншим знов разом лежав в папоротнику; можна було присягнути, що пень і пень!

Здерко був змучений, бо було горячо, а находив ся по лїсї, отже хотів собі відпочити.

Іде до пня, аж тут нагле як не зірве ся той пень, як не сапне, не фукне, тілько єго й бачив.

Не було навіть часу піднести курка.

Такий єму встид зробив „капітан".

Видав себе пняком, а він єму увірив.

Тілько разів ходив тамтуди і знав чей, що там нема пняка, отже звідки взяв ся би нараз?

Нїчого, тілько орекло єго, затуманило, заступило єму очи.

Довго ще по тім встидав ся Здерко, кілько разів пригадав собі ту стрічу.

Зьвір був „мудрійший від людий".

Пастухів не бояв ся, поміж корови ходив в білий день, а на стріл не дав ся підійти.

Викрасти ся з під рушницї, пійти на хлопців, виждати, аж засне сторож в поли і порити єму під головою бараболї — то були єго щоденні штуки, а хоч і стрілив хто часом до него, то чи єго кулї не чіпали ся, чи був „несамовитий", досить, що єму нїчого не можна було зробити.

Здерко також доказував, що через него Ксенька умерла, бо коли була хора і пійшов до лїса заробити на лїкаря і аптику, то „він" водив єго по лїсї цїлу ніч, так що нїчого не придбав, а коли вернув над раном до дому, Ксенька була вже небіжка.

Цїлий жаль за неї, за Львів, перелив на дика і так завзяв ся на него, що говорив:

— Або єго смерть або моя....

— — — — — — — — — — —

Від того часу минули лїта, а Здерко і всї в селї були майже певні, що „він" то не дик.

„Несамовитий" говорили одні, другі згадували о нїм навіть нерадо, зі страхом....

— — — — — — — — — — —

Чи жиє „він" ще? — думав саме старець...

* * *

Тимчасом як довгий і широкий тряс ся лїс від рахканя жаб і хропоту лисок.

— Часом тяжко було відріжнити одно від другого, такий гамір робив ся.

Гей Боже...

Бувало давнїйше...

І тепер ще щось єго аж під грудьми скоботе, коли чує той хропіт, але нехай вже там на инші руки їдуть, він їм нїчого злого не зробить...

А як оно розмножило ся....

— — — — — — — — — — —

З довгими дзюбами, з повислими крилами, подібні з лету до великаньских ляликів, летїли по одній, по дві, по кілька нараз.

Летить пара, він за нею, она свище, він хропить.

Надлетів другий самець, дігнав їх, дзюбнув тамтого. Тепер всї троє стали свистати, здоганяти ся, перевертати у воздусї, часом над самою головою старцеви, немов би єго цїлком не боялм ся....

Здерко глядів в гору.

По конари старої сосни, з червоною корою, осьвітленою заходячим сонцем, як полумінь мигала вивірка, сполошена куною, приліплена так до пня, що тяжко було відріжнити єї від него!

Нараз куна відстала від дерева і як щупак на плотицю кинула ся на вивірку.

Видко було, як блиснула в скоцї білим черевом, як вивірка повисла по ній, мов віхоть з сухого зіля і трави

Через хвилю чути було в горі пискіт і харкане, порскане і зойкіт, як коли коти на даху зчеплять ся з собою.

Старцеви здавало ся, що то панич з двора пориває Гануню, бо й камізолька у него така ясна, як спід у куни, а Гануня в руках тїла мала щось похожого на вивірку.

Пожди, драбе...

Але заки вспів піднести рушницю, роздав ся грім по лїсї і вистріл заломив ся відгомоном по деревах.

Птицї замовкли на хвилю, а мідяно-половий клубок з вивірки і куни розвинув ся і кожде упало в корчі окремо.

переїхав між Зарічем а Добросином 42-літного господаря з Добросина, Івана Геля. Причиною нещастя має бути власна неосторожність Геля.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ціна збіжа** у Львові дня 29 падолиста: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·90 до 9·25; жито н. 7·— до 7·10; овес 6·60 до 6·90; ячмінь пашний 6·50 до 6·75; ячмінь броварний 7·10 до 7·30; ріпак 10·25 до 10·50; льнянка —·— до —·—; горох до варення 8·50 до 10·50; вика 6·60 до 6·75; бобик 6·50 до 6·75; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 8·— до 8·75; хміль за 56 кільо 230·— до 240·—; конюшина червона 65·— до 75·—; конюшина біла 55·— до 62·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка 23·— до 25·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 30 падолиста. На вчерашнім засіданю по бесіді пос. Грубого, промавляв пос. Менґер, котрий доказував, що обструкция доведе до абсолютизму хоч би укритого і що мовою державною може бути лиш німецка мова. Опісля промавляв пос. Гортіс і заявив іменем Італіянців, що они стоять при жаданю, щоби італіяньский університет був оснований в Триесті. В.дтак промавляв ще пос. Бакса по чески і по німецки, а наконець коротко і Ферiянчич, по чім засідане закрито.

Капштад 30 падолиста. Ескадра Рождественского набирає вугля коло Сакопмунд (німецка кольонія в полуднево західній Африці).

Капштадт 30 падолиста. Пароход „Баталія“ з тілом бл. п. Кріґера, бувшого президента трансвальскої републики, прибув вчера. Тіло буде торжественно перевезене на цілеччину і дня 7 грудня повезуть єго окремим поїздом, котрий буде задержувати ся в деяких містах в Преториї.

Токіо 30 падолиста. Бюро Райтера доносить, що нічний атак Японців на т. зв. „горб 205 метрів“ удав ся. Припускають, що тим доконано 90 процент роботи до повного обсадженя Порт Артура. Внаслідок занятя того горба Японці панують над цілою пристанею.

Берлин 30 падолиста. Тут одержали вість що послідний атак на Порт Артур, розпочатий в суботу, Росияни знов відперли кроваво. Японці вернули назад з великими стратами.

Льондон 30 падолиста. В цілій Манджурії настають щораз сильнійші морози. Пять постерунків з армії ґенер. Курокого замерзло в поли.

НАДІСЛАНЕ.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Гадав спершу Здерко, що єму рушниця випалила; оглянув еї, вложив пальці в дула.... Були сухі. — Ні, то не він вистрілив, то хтось инший і то тут десь недалеко.

Стала тишина, лише заходяче сонце кровавило соснові вершки.

Нараз немов би щось дерло ся крізь гущавину, немов би ломило галузє — і знов тишина.

Знов мов би двигнуло ся, мов би зойкнуло в гущавиві.

Зірвав ся Здерко з пня, хотів побачити, що то таке, отже дер ся через корчі до місця, де рушало ся

Коли там доволік ся, побачив щось, від чого немов би приріс до землї.

Дух старому заперло і останки крови збігли єму до серця.

Спершу зробив рух, немов би хотів перехрестити ся — відтак опустив руку на рушницю і глядів перед себе, як старий орел, коли побачить кови

О десять кроків від него, на сухім горбку, застеленім грабовим листєм, лежав з клевaками, вбитими в дерево, яке пригнув аж до землї, великаньский одинець, аж сивий із старости.

Вже смеркало ся і ледве можна єго було відріжнити від листя, але Здерко пізнав єго від разу.

То „він“, бурмотів, трясучи ся цілий, „він сам“....

— — — — — — — — — —

Чижби Господь Бог вислухав вкінци Здеркової молитви, щоби „він“ прийшов на єго руки?...

— — — — — — — — — —

Живий? Чи не живий? Перейшло єму через мозок.

То хиба неживий, бо чого держав би в писку того дубчака і так єго зігнув до землї?

А може лиш притаїв ся, як тоді?

Але тепер вже не зведе єго....

Ішов до него з рушницею в руках, підвів оба курки — не вірив єму...

— — — — — — — — — —

Холод піднимав ся з мочарів, порохна сьвітили вже в лїсі і місяць підійшов високо....

Жаби грали жалісний і сумний гимн, як хлопска доля, як облоги при місяци.

Здерко був тепер майже певний, що дик не жиє, бачив виразно до місяця єго великаньский лоб, звішений безсильно.

Гадав о тім, що тяжку мусів мати смерть, коли аж дубчака перегнув з болю і так остав з деревом в клеваках.

Хор жаб заводив чим раз жалібнійше, немов би жалував ся, милосердия ся над чимсь.

З калуж, багон, ситниск, з болот ішло щось мов зойк недолї, мов сердечний плач за чимсь дорогим, що десь поділо ся і нїколи не верне.

Ішло по галузях беріз, звішених до землї, по грабах і вільхах, по росї і нічних пахощах, ішло в Здеркову грудь

А він пригадав собі в тій хвили, як питав єго сьвященик на послідній сповіди, чи всім простив, чи не має злости до кого, бо „лиш тому, хто всьо відпустить, буде відпущено“.

Тоді то відпустив „єму“, дарував єму Львів і Ксеню і рушницю, яку єму через него забрали.

Привиділось єму, що клячить в церкві перед сьвящеником. Чув, як хор співав: „Господи помилуй!“

По росї чути було дзвони з Сінявки.

Віяло з них якоюсь жалобою, немов би бігли десь в темноту, хотіли дігнати долю і немов би чули, що то ні на що не придасть ся.

„Господи помилуй!“ — звучали дзвони, голосила ніч, молили ся дерева.

„Господи помилуй!“ — шептав старець Дивно робилось єму в серци.

Щось в нім таяло, як в цьвітни сніг від сонця —

Ішов вже до дика без жалю, без радости з єго смерти, як до старого друга, що поляг в борбі.

„Ось до чого прийшло з тобою, небоже — говорив опускаючи ся при нім на землю — ось до чого“.

„Ой не будеш ти вже ходити по земли-матери, не будеш“.

„А які клеваки у него, як шабля уланьска, не дармо я тебе зробив капітаном, не дармо“.

Нахилив ся і гладив єго по шерсти.

„То Ілько — шептав — Ілько тебе справив“.

„Треба тобі було ходити на овес Василя, таж Василь тесть Ількови, а Ілько твій найбільший ворог“...

Руки єго вогчали в теплій крови, в боці дика під ногою найшов діру від кулі.

Нагле....

Як коли порох підложать під скалу і кусень лома вилетить у воздух, так відкинуло Здерка від землї.

Мертвий на око одинець нагле отямив ся, випустив дерево з писка, заки би можна встати з землї або відскочити, надів старця на клеваки і викинув понад себе.

То був єго послідний, судорожний рух.

Упав знов на землю, а на него упав Здерко, як сухий мохнатий дуб, коли паде на землю, застелену листєм.

* * *

Лежав в місяци з роздертою грудию, рамена розкинув широко, немов би хотів ними що обняти.

Чи пращав ліс, чи тиснув до грудий Гануню?

А може побачив душу Парані в місячнім сьвітлї?...

Від сторони зрубу, де ліс був рідший, висунуло ся щось чорного, немов би чоловік ішов з псом і якась людска стать похилила ся над Здерком.

— Господи! — зойкнув — то ти Ільку.... Так було суджено.... Ти єго, а він мене.

Кров бухнула єму з грудий, з уст....

* * *

Повіяв вітер десь з глубини борів, засвистів, зазойкав в соснових вершках.

Ішов зрубом кладовищем, мов жалібний плач за чимсь, що десь поділо ся і нїколи нїколи вже не верне.

— — — — — — — — — —

ОГОЛОШЕНЯ.

Обезпечайте будинки, движимости, збіже і пашу

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекурацийнім

„Днїстер“

ТОВАРИСТВО ДНЇСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 К т. є. 8%.

Шкоди лїквідує ДНЇСТЕР скоро при участи місцевих членів і делеґатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНЇСТЕР відшкодовань на суму 4,161.669 К.

Фонди ДНЇСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1,013,691 К і уміщені в пупілярних цїнних паперах.

АҐЕНЦИЇ ДНЇСТРА находять ся у всїх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНЇСТЕР удїляє аґенциї господарям, де еще на більший округ нема аґенциї. Аґенти заробили вже 537.815 К провізиї.

НА ЖИТЄ треба обезпечати ся через ДНЇСТЕР в Товаристві краківскім; власну провізию від таких обезпечень дає ДНЇСТЕР на рускі добродїйні цїли; тому на житє обезпечайте ся тілько через ДНЇСТЕР.

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, Ринок 10, в домі „Просьвіти“.

ПОЛІСИ „ДНЇСТРА“ приймає при позичках Банк краєвий і каса ощадности.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. . . 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр

Непорочне почате *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при кирници з Самаританкою *Караччі'ого* величини 37½×63 цм. . 4 зр

Ecce Homo *Івіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр.

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти у **М. Кучабіньского** Львів, ул. Чарнецкого.

Головна

Аґенция дневників і оголошень

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всї дневники

краєві і заграничні

по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).